

Høvdingar hittast í Tinganesi, danski stórreiðarin Mærsk Mc-Kinney Møller og Anfinn Kallsberg, løgmaður

Myndin í neðra: Mærsk Mc-Kinney Møller vitjar umborð á Norðslýsinum

Løgmaður við Mærskreiðaran: skráset bláu skipini í Føroyum

Orð og myndir:
Jan Müller

Herfyri vitjaði 85 ára gamli danski vinnulivsmaðurin og stórreiðarin Mærsk Mc-Kinney Møller í Føroyum. Hetta var hansara fyrsta vitjan her. Undir vitjanini, sum var privat, nýtti hann tó eisini høvi at hitta umbod fyri føroyskt vinnulív, skúlar og landsins hægstu leiðslu.

Mærsk Mc-Kinney Møller var avgjördur, tá vit høvdu um eina samroðu. Hann gevur ikki interviews. Men hvat fekk so Anfinn Kallsberg, løgmaður, burtur úr vitjan Mærsk í Tinganesi - hvat tosaðu teir báðir um, sum kundi havt almennan áhuga?

Antinn Kallsberg, sum ikki hevur hitt danska stórreiðaran áður, heldur fyri, at hetta var ein mikil áhugaverd lota, og var maðurin bæði visur og frískur. Hann visti seg at vera sera væl inni í øllum tingum, tað var ótrúligt, sum tað svingaði skjótt leggur lögmaður afturat.

Vit tosaðu ikki um nakað einvíst sum so. Hann spurdi sera konkret, um teir vörðu til fortred í Føroyum. Síðani spurdi hann, um tað var nakað teir kundu gera í Føroyum. Har visti eg á sum

einasta itókliga mál, at vit høvdu eina FAS-skipan, og at vit høvdu einki imóti, at tey bláu skipini við teimum hvítu stjórnunum, um høvi beyðst, kanska eisini leitaðu sær undir hesa skipanina. Eg sá, at hetta varð notað.

Løgmaður sigur við Sosialin, at hetta er eitt áhugavert mál, tí hyggja vit eftir nógvum øðrum londum, so líva tey m.a. av altjóða skipaferðslu og bankavirksemi og visir m.a. til oyanna Man. -Tað hevði verið ein góð reklama fyri eina skipan sum ta føroysku, um skip frá einum so víðurkendum og stórum reiðari kanska eisini vörðu skrásett í hesi skipan.

Løgmaður nam sjálvur við spurningin um oljuna. Mærsk Mc-Kinney helt fyri, at vit føroyingar skulu ikki vænta okkum nakað serligt av oljuni tey nógvu fyrstu árinu, og tók hann sum dømi, at danska stjórnin í 1982 tók nokur av okjunum frá AP Møller í Norðsjónun. Ikki fyrr enn í ár er nakað komið aftur til statskassan frá teimum okjunum. Tvs. at tað gingu meira enn 18 ár.

Løgmaður sigur, at danski stórvinnulivsmaðurin var ógvuliga varin í sambandi við oljuna. -Eg visti á, at hetta var eitt lítið

sumfelag, og at bara tað at leitivirksemi fór í gongd, kundi fáa sjónliga ávirkan á samfelagið.

Danski gesturin, sum sjálvur eigur eitt stórt oljufelag, „Mærsk Olie og Gas“ helt fyri, at Føroyar eiga ikki at leypa fram av í hesum máli, men heldur

fara hövliga fram. Hann helt fyri, at varð ov nóg olja funnin ov skjótt kundi hetta geva Føroyum ov nógvan vind í seglini, og hetta kundi vera sera vandamikið. Tað var betur at fara varliga fram.

Ta stuttu lotu Mærsk Mc-Kinney Møller og Anfinn

Kallsberg vóru saman varð eisini tosað um leyst og fast, og nýtti lögmaður eisini frá støðuni í føroyska samfelagnum í dag, og her serstaklig fiskivinnunum.

Vit spurdu lögmann, um hann hevur varhugan av, at ein slíkur maður sum Mærsk Mc-Kinney Møller

undir slíkari vitjan umhugsar møguleikan at gera ilogur í Føroyum?

-Eg veit ikki, hvussu man skal siga tað. Hann hevur so vist áhuga fyri Drelnes-projektinum. Hvussu verður við tí og øðrum havi eg ongan møguleika at svara uppá.

Føroyar sjónligari

- Fyri nógv dansk virkir hava Føroyar verið at samanborið við Bornholm ella aðrar danskar oyggjar. Men tann framburður, ið er hendur her á landi, og viljin til sjálvbjargni, hevur gjørt, at danskar fyrítøkur eru farnar at hyggja at Føroyum við øðrum eygum. Hetta við oljuni, at vit finga undirgrundina, og at markið við Stórabretland nú er greitt, hevur gjørt, at Føroyar eru blivnar sjónligari sigur Hjarnar Djurhuus, fyrrv. Shellstjóri, sum hiti danska stórvinnulívs-mannin Mærsk Mc-Kinney Møller herfyri

Jan Müller

Tá Mærsk Mc-Kinney Møller vitjaði í Føroyum í farnu viku, vitjaði hann bæði í Vágum, í Havn og á Tvøroyri. Í Havn var døgurði fyri innbødnum á Hotel Hafnia. Millum gestimar var fyrrverandi stjóri í Føroya Shell, Hjarnar Djurhuus.

Vit spurdu Hjarnar Djurhuus, hvussu tað var at hitta mætasta vinnulívsmanntann í Danmark, ja, kanska í heiminum.

Hjarnar sigur, at bæði vitjanin og døgurðin hjá Mærsk Mc-Kinney Møller vóru privat, so tað er avmarkað, hvat hann hevur at viðmerkja.

- Hetta er fyrstu ferð eg havi hitt Mærsk Mc-Kinney Møller, men sjálvandi hevur tú gjørt tær eina mynd av hesum dugnaliga manni, partvís frá tí, tú hevur listið um hann, men eisini frá kenningum, ið hava staðið og standa honum nær. Í grundini passaði myndin. Hann er ein stór persónligheit, ið er sera áhugaverdur at skifta orð við.

Hjarnar Djurhuus heldur eisini, at Mærsk Mc-Kinney Møller kendi seg væl her í Føroyum.

- Okkara natúrligi máti at vera yvirfyri tí fremmangað ger, at tann vitjandi kennir seg væl. Hjarnar Djurhuus sigur, at Mærsk Mc-Kinney Møller hevur

eitt ótrúliga gott minni, var bæði vinsælur og skemtingarsamur at vera saman við. Á samkomuni á Hotel Hafnia tosaði Mærsk Mc-Kinney Møller um tað samband, pápi hansara hevði havt við Føroyar, hansara fløgur í fiskiskip, sum ongantíð høvdu givið nakað fíggarligt avkast, og sum uttan iva vóru gjørd meira fyri at skapa arbeiði og arbeiðspláss enn fíggarligan vinning. Hann minti eisini á tað samstarv, ið hevði verið imillum Føroyar og fyrítøkuna A. P. Møller og allar teir føroyingar, ið gjøgnum árin høvdu verið í vinnu hjá fyrítøkuni, og at man altíð havði havt stórt álit á hesum monnum. Eisini varð tosað um sjómansskúlarar her í Føroyum.

Mærsk Mc-Kinney Møller kærði seg um, at henda vitjan ikki var komin í lag fyri nógvum árum síðani.

Føroyar sjónligari - Heldur tú, at Mærsk Mc-Kinney Møller eftir hesa vitjan fer at hugsa um at gera fløgur í Føroyum?

- Eg haldi, at fyri nógv dansk virkir hava Føroyar verið at samanborið við Bornholm ella aðrar danskar oyggjar. Men tann framburður, ið er hendur her á landi, og viljin til sjálvbjargni, hevur gjørt, at danskar fyrítøkur eru farnar

at hyggja at Føroyum við øðrum eygum. Hetta við oljuni, at vit finga undirgrundina, og at markið við Stórabretland nú er greitt, hevur gjørt, at Føroyar eru blivnar sjónligari.

Hjarnar Djurhuus heldur eisini, at tann útviklingur, sum hevur verið seinastu árin í samband við vónirnar um eina komandi oljuvinnu, og at fleiri av heimsins størstu oljufeløgum hava sent síni fremstu fólk til Føroyar, hevur verið við til at skapa øðrvísi virðing fyri hesum samfelagnum.

Hjarnar Djurhuus leggur í hesum viðfangi dent á tað dygdararbeiði, okkara oljufyrirsiting hevur gjørt.

Vit spurdu Hjarnar Djurhuus, sum í dag umboðar bólkin, sum Shell og B P eru í á Føroyaøkinum, um hann feigin sær eina fyrítøku sum A. P. Møller bliva meira virkna í Føroyum. Hann sigur, at tað heldur hann vera í lagi, men leggur afturat, sum hann tekur til, at lögmaður plagar at siga í samband við oljuvinnu, at hetta sjálvandi skal vera á jøvnum fót við onnur virki, ið atla at gera fløgur í Føroyum.

Drelnes

Vit spurdu eisini Hjarnar Djurhuus, hvussu tað bar til, at eitt so stórt virki sum A.P. Møller, og sum vanligu hugsar um, hvat lonar seg,

velur Drelnes til útgerðarhavn heldur enn havnir í miðstaðarøkinum, sum kanska máttu verið meira lønandi.

Hjarnar Djurhuus sigur, at fólk frá dótturfelag hjá A.P. Møller hava kannað umstøðurnar og sær vitandi er orsøkin til, at Drelnes bleiv valt, at her er stórt og slætt uppland, ið er eitt høvuðskrav til eina útgerðarhavn, og at Drelnes liggur best fyri í samband við eina

komandi oljuvinnu. Sjálvur heldur hann, at tað hevur tyding fyri okkara samfelag, at fíggarligt virksemt er so víða um sum møgult, og ein stórri fløga t.d. í Suðuroy hevur ikki bert tyding fyri oynna, men fyri alt tað føroyska samfelagið.

Stórreiðarin Mærsk Mc-Kinney Møller umborð á Norðlýsinum, tá farið varð ein túr út í fjørðin.

Mærsk Mc-Kinney saman við tveimum manningini á Norðlýsinum, Birgir Enni og Óla Nolsøe

